

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200260
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5820200260.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: J. M., nar. XX.XX.XXXX, a M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky - N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. V. O. XXXX/XX, E., t.č. E. XXX, a otca - B. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/X, X. nad E., t.č. Z. H. XX, X. I. E., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého J. M., nar. XX.XX.XXXX, mesačne sumou 80,- Eur a malotej M. M., nar. XX.XX.XXXX, mesačne sumou 80,- Eur, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Výrokom I. tohto rozsudku s a m e n í výrok rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/68/2015 zo dňa 30.11.2015 v časti týkajúcej sa výživného na maloleté deti.

III. Otec je p o v i n n ý doplatiť zameškané výživné na maloletého J. M., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 10.02.2020 do 18.08.2020 vo výške 180,- Eur. Otec je oprávnený splácať zameškané výživné v splátkach po 15,- Eur mesačne spolu s riadnym výživným. Omeškaním čo i len jedinej splátky sa stáva splatným celé zameškané výživné.

IV. Otec je p o v i n n ý doplatiť zameškané výživné na maloletú M. M., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 10.02.2020 do 18.08.2020 vo výške 180,- Eur. Otec je oprávnený splácať zameškané výživné v splátkach po 15,- Eur mesačne spolu s riadnym výživným. Omeškaním čo i len jedinej splátky sa stáva splatným celé zameškané výživné.

V. Vo zvyšnej časti sa návrh z a m i e t a.

VI. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka návrhom na začatie konania doručeným súdu 10.02.2020 žiadala, aby súd zmenil rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9CoP/68/2015 zo dňa 30.11.2015 tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. J. sumou 80 EUR mesačne a na výživu mal. Sofiu sumu 80 EUR mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc 01.01.2020.

2. Matka svoj návrhu odôvodnila tým, že vyššie uvedeným rozsudkom Krajského súdu v Žiline bol zmenený rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1P/2/2014-131 zo dňa 20.7.2015 tak, že odporca bol zaviazaný prispievať na výživu mal. J. sumou 50 EUR mesačne, na mal. M. sumou 50 EUR mesačne,

počnúc právoplatnosťou rozsudku do budúca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky mal. detí. Rozsudok nadobudol platnosť dňa 29.01.01.2016 a vykonateľnosť dňa 16.02.2016. Od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností došlo na strane mal. detí k podstatnej zmene nakoľko obidve mal. deti si od 01.09.2016 plnia povinnú školskú dochádzku, čím vzrástli náklady na zabezpečenie osobnej starostlivosti o mal. deti. Matka okrem bežných výdavkov ako je strava a ošatenie mal. detí, uhrádza výdavky spojené s nákupom školských pomôcok, poplatky za obedy v školskej jedálni, mimoškolské aktivity u mal. M., ktorá sa venuje gymnastike. Mal. J. má očné problémy, s čím sú spojené zvýšené výdavky na zakúpenie okuliarov minimálne jedenkrát v roku. Mal. J. má tiež diagnostikované kožné ochorenie Vitiligo, z dôvodu zhoršenia tohto ochorenia matka musí absolvovať vyšetrenia v nefrologickej a endokrinologickej ambulancii v Dolnom Kubíne a aj v Ľubochni, s čím sa matke značne navyšujú výdavky. Okrem uvedených mal. detí zabezpečuje matka osobnú starostlivosť ešte o dve staršie deti: M. a M. M., ktoré pochádzajú z predchádzajúceho manželstva matky. Vyživovaciu povinnosť si otec neplní, z uvedeného dôvodu bola matka nútená požiadať o náhradné výživné. Mal. deťom otec nekupuje žiadne darčeky. Matka nie je s otcom v kontakte.

3. Otec s navrhovaným zvýšením výživného súhlasil. Zároveň ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní tým, že je pre neho časovo a finančne náročná, nedisponuje vlastným motorovým vozidlom.

4. Uznesením č.k. 12P/8/2020-15 zo dňa 20.03.2020 ustanovil súd mal. deťom za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Kolízny opatrovník vyhotovil správu zo zisťovania pomerov mal. detí zo dňa 30.03.2020. Z uvedenej správy vyplýva, že kolízny opatrovník je toho názoru, že od poslednej úpravy výživného na mal. deti došlo k podstatným zmenám na strane mal. detí, a to nie len z dôvodu veku mal. detí, ale aj z dôvodu, že v čase poslednej úpravy výživného mal. deti navštevovali predškolské zariadenie a v súčasnej dobe obe mal. deti navštevujú 4. ročník základnej školy, z čoho matke plynú zvýšené výdavky na zabezpečenie školských potrieb, učebných pomôcok, úhrady obedov v školskej jedálni, atď.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis, najmä návrhom na začatie konania, rodnými listami mal. detí, lustráciami v Sociálnej poisťovni, správou kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov mal. detí z 30.03.2020, vyjadrením otca k návrhu a ospravedlnením jeho neúčasti na pojednávaní, rozpisom výdavkov na mal. deti a na domácnosť, rozpisom príjmov matky, potvrdením UPSVaR Námestovo o poberaní prídavkov na deti a ich rozpisom za rok 2020, potvrdením Sociálnej poisťovne o nemocenských dávkach za obdobie od 01.01.2020 do 31.07.2020, potvrdením Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina vo vzťahu k manželovi matky, potvrdenie Sociálnej poisťovne o vyplatenej dôchodkovej dávke (sirotské) za rok 2020, potvrdením zamestnávateľa o príjme matky, matkou predloženými dokladmi o úhrade elektriny, odpadu, koncesionárskych poplatkov, internetu, mobilných telekomunikačných služieb, potvrdením o úhradách na školský rok 2019/2020, potvrdením o návšteve Národného endokrinologického a diabetologického ústavu v Ľubochni, potvrdeniach o nákupe okuliarov pre mal. J., nábytku, úhrade stravy v školskej jedálni za mal. J., pripojenými spismi sp. zn. 1P/2/2014, sp. zn. 4P/110/2016, sp. zn. 1P/182/2014 a vylúčením matky.

6. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

7. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákon o rodine:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine:

Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k nasledovnému skutkovému a právnomu posúdeniu veci: O výživnom pre mal. deti bolo naposledy rozhodované v konaní vedenom Okresným súdom Námestovo pod sp. zn. 1P/2/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp zn. 9CoP/68/2015 zo dňa 30.11.2015. Uvedeným rozsudkom krajského súdu bol zmenený rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1P/2/2014 tak, že otec bol povinný prispievať na výživu mal. J. sumou 50 EUR mesačne a na mal. M. sumou 50 EUR vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky. Uvedené rozhodnutie sa stalo právoplatným 29.01.2016. Otec sa na pojednávanie nedostavil, nepredložil ani dokumenty preukazujúce jeho príjmy a výdavky, príp. majetkové pomery. Na strane matky sa zmenila tá skutočnosť, že v súčasnosti je zamestnaná s čistou mzdou vo výške cca 450 EUR/mesiac. Matka sa medzičasom opäť vydala, ale jej manžel B. N., nar. XX.XX.XXXX, je momentálne vo výkone väzby. Matka, mal. B. a mal. M. žijú v jednej domácnosti aj s matkou matky a s dcérami matky z predošlého manželstva - M. a M. M.. Na všetky štyri deti poberá matka prídavky na dieťa spolu vo výške 100 EUR/mesiac, na M. a M. poberá aj sirotský dôchodok spolu vo výške 231 EUR/mesiac, výživné od otca detí spolu vo výške 100 Eur/mesiac. Výživné však otec platí nepravidelne. Náklady za služby spojené s bývaním (elektrina, teplo, atď) hradí matka na polovicu so svojou matkou. Zmena pomerov na strane mal. detí spočíva v tom, že mal. deti sú o takmer 5 rokov staršie, zároveň si začali plniť povinnú školskú dochádzku a v septembri 2020 nastúpia do 5. ročníka základnej školy. S návštevou školy súvisí aj nákup školských potrieb a úhrad spojených s vyučovaním: cca 80 EUR/rok/dieťa, školou v prírode: 50 EUR/rok/dieťa, poplatkami za krúžky: mal. J. cyklistika: 20 EUR/rok, mal. M. gymnastika: 30 EUR/rok, školským stravovaním. V súvislosti so zdravotným stavom mal. J. má matka zvýšené výdavky na okuliare: 100 EUR/rok a cestovaním za lekármi kvôli chorobe vitaligo: 100 EUR/rok. K tomu je potrebné pripočítať zvýšené náklady na stravu a ošatenie súvisiace s tým, že mal. deti sú staršie. Na základe uvedených zistení je nepochybné, že na strane mal. detí nastali také zmeny, ktoré odôvodňujú zvýšenie vyživovacej povinnosti voči nim zo stany ich otca.

14. Súd zároveň priznal aj nárok na zameškané výživné od podania návrhu na začatie konania do vydania rozsudku v tomto konaní, t.j. za 6 mesiacov. Zameškané mesačné výživné súd určil ako rozdiel medzi novourčenou výškou výživného (80 EUR/mesiac/dieťa) a výškou pôvodnou výškou výživného (50 EUR/mesiac/dieťa). Následne túto sumu vynásobil počtom mesiacov omeškania. Vzhľadom k zisteniam o majetkových pomeroch na strane otca z času ostatného rozhodovania o výživnom, umožnil súd otcovi splácať zameškané výživné v splátkach spolu s bežným výživným a to tak, aby zameškané výživné otec splatil do 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

15. Súd nepriznal zameškané výživné za obdobie od 01.01.2020 do podania návrhu (10.02.2020), nakoľko v konaní neboli zistené také skutočnosti, ktoré by bolo možné posúdiť ako dôvody hodné osobitného zreteľa. Matke objektívne nič nebránilo, aby podala tento návrh už 01.01.2020, ona ho podala

však až 10.02.2020. Z uvedeného dôvodu súd nepriznal matke nárok na zameškané výživné za toto obdobie a návrh v tejto časti zamietol.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali právo jedného účastníka na náhradu trov konania voči druhému účastníkovi podľa § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.